

SASP – SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA SPROSTREDKOVATEĽOV V POISŤOVNÍCTVE
zapísaná v Registri záujmových združení právnických osôb KÚ Bratislava, č. OVVS 195/1995-Ta
Business centrum ARUBA, Galvaniho 7/D, 821 04 Bratislava
www. sasp.sk

MINISTERSTVO FINANCIÍ SR	
Podateľňa 2	
25 -07- 2016	
Číslo záznamu:	Číslo listu:
Prílohy:	Vybavuje:

P.T.
**Ministerstvo financií
Slovenskej republiky**
JUDr. Dušan Katonák
vedúci oddelenia poisťovníctva
Štefanovičova 5
P. O. BOX 82
817 82 Bratislava

V Bratislave dňa 25. 7. 2016

VEC: Právna úprava poisťovacieho makléra a podriadeného poisťovacieho makléra v rámci zákona č. 186/2009 Z.z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vážená inštitúcia,
vážený pán JUDr. Katonák,

dovoľujeme si Vás oboznámiť s naším návrhom právnej úpravy subjektu „poisťovací maklér“ a „podriadený poisťovací maklér“ v rámci zákona č. 186/2009 Z.z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon č. 186/2009 Z.z.**“).

I.

Súčasný právny stav výkonu finančného sprostredkovania a finančného poradenstva v sektore poistenia alebo zaistenia a implementácia Smernice o distribúcii poistenia

Súčasný právny poriadok pozná pojem „*finančný poradca v sektore poistenia alebo zaistenia*“ v zmysle zákona č. 186/2009 Z.z. Na základe všeobecne dostupných informácií v súčasnosti vykonáva finančné poradenstvo absolútne minimum subjektov v sektore poistenia alebo zaistenia, pričom podľa nám dostupných informácií tieto subjekty nevykonávajú svoju činnosť aktívne.

V súčasnosti nie je v podmienkach Slovenskej republiky reálne poskytované finančné poradenstvo v sektore poistenia alebo zaistenia. Tento vývoj v rokoch 2009 až 2016 súvisí jednak so súčasným legislatívnym nastavením a jednak s personálnymi obmedzeniami kde osoby, ktoré by mohli vykonávať finančné poradenstvo, vykonávajú finančné sprostredkovanie z dôvodu, že takáto činnosť je výrazne rentabilnejšia.

Domnievame sa, že tento stav je potrebné zmeniť, pričom pri našom návrhu vychádzame z našej praxe, ale tiež zo znenia Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EU) 2015 o distribúcii poistenia a o zrušení smernice 2002/92/ES (prepracované znenie) [ďalej len „Smernica o distribúcii poistenia“].

Preambula Smernici o distribúcii poistenia uvádza:

- bod (45)

Ak predaju poistného produktu predchádza poradenstvo, malo by sa zákazníkovi okrem povinnosti stanoviť jeho požiadavky a potreby poskytnúť aj osobné odporúčanie s vysvetlením, prečo jeho požiadavky a potreby súvisiace s poistením najlepšie naplní konkrétny produkt.

...

- bod (47)

Pre zákazníkov je podstatné vedieť, či konkrétny sprostredkovateľ poskytuje poradenstvo na základe objektívnej a osobnej analýzy. S cieľom posúdiť, či je množstvo zmlúv a poskytovateľov, ktorých zvažuje sprostredkovateľ, dostatočne veľké na zabezpečenie objektívnej a osobnej analýzy, by sa mala primeraná pozornosť venovať okrem iného potrebám zákazníka, počtu poskytovateľov na trhu, podielu týchto poskytovateľov na trhu, počtu vhodných poistných produktov od každého poskytovateľa, ako aj vlastnostiam týchto produktov. Táto smernica by členským štátom nemala brániť v tom, aby stanovili požiadavku, že sprostredkovateľ poistenia, ktorý chce na základe objektívnej a osobnej analýzy poskytovať poradenstvo k poistnej zmluve, poskytne takéto poradenstvo ku všetkým poistným zmluvám, ktoré takýto sprostredkovateľ poistenia distribuuje.

V rámci Článku 2 bod 1 Smernica o distribúcii poistenia zavádza nasledovné pojmy:

(1)

„distribúcia poistenia“ sú činnosti spočívajúce v poradenstve, navrhovaní alebo vykonávaní iných prípravných prác vedúcich k uzavretiu zmlúv o poistení, uzatváraní takýchto zmlúv alebo spolupôsobení pri správe a plnení takýchto zmlúv, najmä v prípade poistného nároku vrátane poskytovania informácií o jednej alebo viacerých poistných zmluvách v súlade s kritériami, ktoré si zákazníci zvolia prostredníctvom webového sídla alebo iných médií, ako aj predloženie rebríčka poistných produktov vrátane ceny a porovnania produktov alebo poskytnutie zľavy z ceny poistnej zmluvy, keď zákazník môže na konci procesu priamo alebo nepriamo uzatvoriť zmluvu o poistení prostredníctvom webového sídla alebo iných médií

...

(15)

„poradenstvo“ je poskytovanie osobných odporúčaní zákazníkovi, buď na jeho žiadosť alebo z iniciatívy distribútora poistenia v súvislosti s jednou alebo viacerými zmluvami o poistení

Smernica o distribúcii poistenia stanovuje nasledovné informačné povinnosti pre distribútorov poistenia (v zmysle Článku 18 písm. a) Smernice o distribúcii poistenia):

Členské štáty zabezpečia, že:

a) v dostatočnom predstihu pred uzavretím poistnej zmluvy **poskytuje sprostredkovateľ poistenia zákazníkom:**

...

ii) **informáciu, či poskytuje poradenstvo o predávaných poistných produktoch;**

...

v) informáciu, či sprostredkovateľ zastupuje zákazníka alebo či koná v prospech poisťovne a v jej mene;

Poradenstvo a postupy predaja v prípade neposkytnutia poradenstva upravuje následne podrobne Článok 21 bod 1 až 3 Smernici o distribúcii poistenia:

1. *Pred uzavretím poisťnej zmluvy stanoví distribútor poistenia na základe informácií, ktoré poskytol zákazník, požiadavky a potreby tohto zákazníka a zrozumiteľnou formou poskytne zákazníkovi objektívne informácie o poisťnom produkte s cieľom umožniť mu, aby prijal informované rozhodnutie.*

Akákolvek navrhovaná zmluva musí byť v súlade s poisťnými požiadavkami a potrebami zákazníka.

Ak sa pred uzavretím konkrétnej zmluvy poskytuje poradenstvo, distribútor poistenia poskytne zákazníkovi individuálne odporúčanie objasňujúce, prečo by konkrétny produkt najlepšie spĺňal požiadavky a potreby zákazníka.

2. *Podrobnosti uvedené v odseku 1 sa upravia podľa zložitosti navrhovaného poisťného produktu a typu zákazníka.*

3. **Ak sprostredkovateľ poistenia informuje zákazníka, že poskytuje poradenstvo na základe objektívnej a osobnej analýzy, musí toto poradenstvo poskytnúť na základe analýzy dostatočne veľkého počtu poisťných zmlúv dostupných na trhu, ktorá mu umožní urobiť osobné odporúčanie, v súlade s odbornými kritériami, o tom, ktorá poisťná zmluva bude primeraná potrebám zákazníka.**

Zastávame názor, že súčasne platný zákon č. 186/2009 Z.z. nereflektuje rozsah jednotlivých činností spadajúcich pod distribúciu poistenia v zmysle Smernice o distribúcii poistenia, kde Smernica o distribúcii poistenia počíta s poradenstvom ako s možnou integrálnou súčasťou distribúcie poistenia, a to vrátane poradenstva poskytovaného na základe žiadosti klienta (zákazníka).

Zákon č. 186/2009 Z.z. v rozpore so znením Smernice o distribúcii poistenia zakazuje finančnému agentovi poskytovať klientovi poradenstvo resp. poradenstvo na základe objektívnej a osobnej analýzy.

Súčasný právny stav (kde prakticky neexistujú finanční poradcovia v sektore poistenia alebo zaistenia) považujeme za nedostatočný, kde podľa nášho názoru **nie je v podmienkach Slovenskej republiky zabezpečené, aby klienti mohli mať k dispozícii poradenstvo a objektívne a osobné analýzy v zmysle Smernice o distribúcii poistenia.**

V právnom poriadku nie je legislatívne pokrytá situácia, ak klient má záujem o komplexnú starostlivosť o svoje poistenie alebo o vykonanie určitej čiastkovej služby súvisiacej s poistením prostredníctvom činnosti finančného agenta a **poskytnutie takejto služby nevyplýva z písomnej zmluvy medzi samostatným finančným agentom a poisťovňou**, ako napr.:

- posúdenie analýzy stavu poistenia (poisťných zmlúv) neuzatvorených samotným finančným agentom, bez následnej snahy o ich zmenu alebo zrušenie (v Smernici o distribúcii poistenia definovanej ako objektívna a osobná analýza),
- asistancia pri likvidácii poisťných udalostí, pri ktorých poisťnú zmluvu neuzatvoril finančný agent resp. táto poisťná zmluva nie je v správe finančného agenta (napr. pri komplikovaných priemyselných škodách alebo pri škodách na zdraví klientov),
- nezávislé a odborné posúdenie, či akýkoľvek postup poisťovne bol v súlade s uzatvorenou poisťnou zmluvou,
- analýza trhu s poisťnými produktmi na základe požiadavky klienta.

Vyššie popísané situácie nevznikajú v praxi finančných agentov na dennodennej báze, napriek tomu ich existencia vytvára tlak na finančného agenta, aby ich klientovi poskytoval resp. sa ich snažil poskytnúť. Legislatívne nie sú tieto právne vzťahy, v rámci ktorých finančný agent koná na základe vzájomnej interakcie s klientom a teda nekoná na základe písomnej zmluvy s poisťovňou, právne upravené.

Ak sa finančný agent rozhodne takémuto klientovi neposkytnúť svoju odbornú radu - keďže v zmysle legislatívy by nemal finančný agent poskytovať služby na základe požiadavky klienta - znižuje sa podľa nášho názoru kvalita služieb poskytovaných na finančnom trhu, ako aj ich celková dostupnosť.

Vyššie popísaný stav je podľa nášho názoru v rozpore so snahou Ministerstva financií SR o ochranu klienta ako spotrebiteľa, keďže klientovi buď nie sú poskytované služby v požadovanou rozsahu alebo ich právny režim je nejasný.

Poisťovacia prax v rokoch 2009 až 2016 podľa nás ukazuje, že finanční agenti by mali mať oprávnenie vykonávať niektoré činnosti aj nad rozsah písomných zmlúv s jednotlivými poisťovňami, aby boli klientom poisťovacie služby dostupné v čo najväčšom možnom rozsahu a kvalite.

Vítame skutočnosť, že v roku 2009 bolo poskytovanie všetkých finančných služieb zákonom č. 186/2009 Z.z. sprehľadnené, navrhujeme však posunúť poskytovanie služieb v sektore poistenia alebo zaistenia na vyššiu úroveň a to ako doplnenie legislatívneho zámeru z roku 2009.

Dovoľujeme si upozorniť na skutočnosť, že odstránenie súčasného stavu nebude podľa nášho názoru možné vyriešiť plánovaným majetkovým prepojením finančného poradcu a samostatného finančného agenta v sektore poistenia alebo zaistenia v zmysle novely zákona č. 186/2009 Z.z., ktorá bola v medzirezortnom pripomienkovom konaní v roku 2015. Pôsobenie osôb, ktoré by podľa tohto návrhu teoreticky v budúcnosti mali pôsobiť v rámci finančného poradcu, totiž nie je ekonomicky rentabilné, keďže z našich skúseností vieme, že poskytovanie finančného poradenstva ako určitej nadštandardnej služby k finančnému sprostredkovaniu predstavuje určitú formu nadštandardnej služby a nebude poskytované klientom na dennej báze. Zároveň je takéto navrhované riešenie diskriminujúce pre malé spoločnosti, a to z dôvodu administratívno-právneho zaťaženia, ako aj celkových nákladov s tým spojených.

Necítíme kompetenciu sa vyjadrovať k fungovaniu iných sektorov finančného trhu, na základe čoho navrhujeme, aby súčasný model fungovania v iných sektoroch finančného trhu (vrátane spoločností, ktoré pôsobia vo viacerých sektoroch finančného trhu) bol našimi nižšie uvedenými návrhmi nedotknutý.

II.

Poisťovací maklér a podriadený poisťovací maklér

Na základe vyššie uvádzaných skutočností v rámci implementácie Smernice o distribúcii poistenia do zákona č. 186/2009 Z.z. navrhujeme zriadenie osobitných subjektov pôsobiacich výlučne v sektore poistenia alebo zaistenia, ktorými by boli subjekty „*poisťovací maklér*“ a „*podriadený poisťovací maklér*“.

Na základe našej predstavy by samostatný finančný agent v sektore poistenia alebo zaistenia mohol po 5 rokoch výkonu svojej činnosti požiadať o rozšírenie svojej činnosti o licenciu na výkon finančného poradenstva, na základe ktorej by sa samostatný finančný agent transformoval na poisťovacieho makléra.

Poisťovací maklére by bol zároveň oprávnený vykonávať svoju činnosť okrem svojich zamestnancov aj prostredníctvom podriadených poisťovacích maklérov a podriadených finančných agentov.

Podriadení poisťovací makléri by obdobne ako u poisťovacieho makléra vznikali transformáciou podriadených finančných agentov a to na základe nahlásenia na Národnú banku Slovenska zo strany poisťovacieho makléra, a to ekvivalentne k súčasne platnému nahlasovaniu podriadených finančných agentov.

Poisťovací maklére by bol povinný svoju vnútornú štruktúru a spôsob fungovania nastaviť tak, aby vedel odkontrolovať či subjekty s ním spolupracujúce budú vykonávať len finančné sprostredkovanie (kedy bude vykonávať činnosť prostredníctvom podriadených finančných agentov) alebo budú vykonávať finančné sprostredkovanie a tiež finančné poradenstvo (kedy bude vykonávať činnosť prostredníctvom podriadených poisťovacích maklérov).

Rovnaké delenie resp. princíp by mal platiť aj pre zamestnancov poisťovacieho makléra – časť z týchto zamestnancov bude oprávnená robiť len finančné sprostredkovanie, časť z týchto zamestnancov bude oprávnená robiť finančné sprostredkovanie aj finančné poradenstvo a to po splnení zákonom požadovaných podmienok.

Nami navrhovanou transformáciou by nemali byť nijako dotknuté právne vzťahy poisťovacieho makléra na jednotlivé finančné inštitúcie; výkon finančného poradenstva poisťovacím maklérom by v konkrétnom prípade poskytovania služby klientovi nemal odporovať povinnostiam vyplývajúcim z písomných zmlúv s jednotlivými finančnými inštitúciami.

S prihliadnutím na vyššie uvedené navrhujeme nasledovnú definíciu poisťovacieho makléra a podriadeného poisťovacieho makléra (navrhovanú ako nový § 12a a 12b zákona č. 186/2009 Z.z.):

§12a

Poisťovací maklére

(1) *Poisťovací maklére je osoba so sídlom, miestom podnikania alebo umiestnením organizačnej zložky na území Slovenskej republiky, ktorá vykonáva finančné sprostredkovanie v sektore poistenia alebo zaistenia na základe písomnej zmluvy s finančnou inštitúciou; pričom v tom istom čase môže mať uzavreté písomné zmluvy s viacerými finančnými inštitúciami a zároveň vykonáva finančné poradenstvo v sektore poistenia alebo zaistenia.*

§ 12b

Podriadený poisťovací maklére

(1) *Podriadený poisťovací maklére vykonáva finančné sprostredkovanie v sektore poistenia alebo zaistenia a finančné poradenstvo v sektore poistenia alebo zaistenia na základe písomnej zmluvy s poisťovacím maklérom. V tom istom čase môže mať podriadený poisťovací maklére uzavretú písomnú zmluvu najviac s jedným poisťovacím maklérom.*

Uvedomujeme si, že v zákone č. 186/2009 Z.z. bude potrebné upraviť aj ďalšie ustanovenia týkajúce sa činnosti poisťovacieho makléra a podriadeného poisťovacieho makléra, najmä:

- ustanovenia týkajúce sa konfliktu záujmov (jasné zadefinovanie, v ktorom okamihu poisťovací makléer vykonáva finančné sprostredkovania a v ktorom finančné poradenstvo),
- ustanovenia týkajúce sa odbornej spôsobilosti (osoby vykonávajúce činnosť poisťovacieho makléra by mali byť na vyššej odbornej úrovni voči finančným agentom),
- postup registrácie poisťovacieho makléra a podriadeného poisťovacieho makléra,
- informačné povinnosti poisťovacieho makléra a podriadeného poisťovacieho makléra voči klientom,
- vnútorné fungovanie poisťovacieho makléra, najmä z pohľadu ako bude vykonávať činnosť prostredníctvom podriadených poisťovacích maklérov a súčasne prostredníctvom podriadených finančných agentov.

Definovanie týchto ustanovení odporúčame bližšie rozpracovať na základe vzájomnému odkonzultovania si s Ministerstvom financií Slovenskej republiky, či zadefinovanie poisťovacieho makléra a podriadeného poisťovacieho makléra je možné zapracovať do plánu novely zákona č. 186/2009 Z.z.

Tešíme sa na ďalšiu diskusiu a vzájomnú spoluprácu, pričom v prípade akejkoľvek potreby dovysvetlenia našich návrhov sme Vám plne k dispozícii.

S pozdravom

Ing. Michaela Chebeňová
prezident

Slovenská asociácia sprostredkovateľov v poisťovníctve

**SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA SPROSTREDKOVATEĽOV
V POISŤOVNÍCTVE - SASP**
Business Centrum ARUBA
Galvaniho 7/D
821 04 Bratislava
IČO: 31747876, DIČ: 2020897494

